

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

10. De Legatis particularibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

milia diuitiarum decus, potentia ac restatorum memoria conferuentur.

CAP. X.

De legatis & fideicommissis particularibus.

1 **L**egatum seu fideicommissum particularis quædam est donatio à defuncto relicta & ab hæredibus præstanda.

NB. Legatum & fideicommissum particulare non differunt inter se, nisi verborum formâ, cum enim ea ad ipsum legatarium diriguntur v. c. *Lego Titium* dicitur legatum strictè: cum verò ad hæredes, vel legatarium relatis verbis, rogantur, vt etiam tendent alteri tertio, dicitur fideicommissum particulare.

2 Qui testari, is etiam legari potest: Codicillum autem facere nemo potest, nisi qui & testari, & qui hæredes institui, iis etiam legata relinquere possunt: Excipe spurios, quibus habitatio solum, & alimenta relinquere possunt, modò id non fiat in fraudem.

3 Licet fratres Minores hæredes non institui possint, tamen legata per modum elemosynæ eisdem relinquere possunt, modò id non fiat in magna quantitate, vt veluti hæreditas sub nomine legari dari videatur.

4 Fratribus Minoribus non habitatio seu iuncta ab eorum Monasterio, nec redditus annuus perpetuus vel ad tempus longum, vt tollatur mendicitas, pro victu aut vestitu eorum legari potest; potest tamen legari pro Ornamentis Ecclesiæ, pro luminibus annuis, pro libris, pro vino sacrificii.

Ren

Rem immobilem fratribus Minoribus absolute §
legari nihil prohibet, cum eam vendere possint, &
debeant ex precio necessitati fratrum subuenire; Ni-
si hortus legatus sit ad fratrum recreationem, vel
quotidiana olera decerpenda necessarius, eum enim
possidere possunt.

Domui professæ Societatis Iesu cum hæreditas, 6
cum legatum relinqui possunt, ita tamen, vt, si in hæ-
reditate vel legato bona stabilia contineantur, vsui
domus non opportuna, ea vendi debeant.

Res non tantum testatoris propria, sed etiam ali- 7
ena legari potest (modo non sit ipsius legatarii) ita
vt hæres cogatur eam redimere & prestare, vel si re-
dimere non potest estimationem dare. NB. Lega-
tum debet esse gratuitum.

Si debitor legauerit creditori, censetur reliquisse 8
in compensationem debiti, si ex iuris necessitate de-
beat (v. c. dotem debitam item ex iniusto contractu
ve hoc modo colore legati honestius restituat) secus
si ex voluntario contractu.

Debita plerunque non possunt testamento relin- 9
qui, præterquam si iusta causa vel necessitas excuset,
quoniam ipsemet debitor dum in animo non satis-
facere queat.

Legata interdum puræ fiunt, non adiecta con- 10
ditione (cuiusmodi legatis id proprium est, vt
transmittuntur ad hæredes legatarii, licet is ante
aditam hæreditatem decedat, peritamen non pos-
sunt ante hæreditatem nisi sint legata pia, vel nisi
subsistant virtute clausulæ codicillaris.) Interdum
legata sunt in diem certum V. C. Lego Titio centum
aureos dandos ipsi Calendis Ianuarii, & hæc legata
§§ 2 annue-

annumerantur puris, vel sub conditione sunt legata, v. c. *Lego Titio centum si Caiam duxerit.*

- 11 **C**onditio in futurum alia est potestatiua pendens à sola voluntate eius, cui imponitur. v. c. *Lego Titio centum si seruum suum manumiserit; alia mixta v. c. Lego Titio centum si Caiam duxerit.* Vtrique hoc commune est, vt si ante impletam conditionem legatarius moriatur, ad hæredes non transmittatur, si intuitu personæ relictum erat, se cūs si ex intuitu dignitatis, quod ex circumstantiis diiudicandum erit; an qui dotem v. c. reliquit Titiae puellæ pauperi, principaliter id egerit cauta pietatis an verò principaliter motus fuerit fauore personæ quia ipsi fideliter viuuit.

NB. Si legato relicto pro monasterio in certo loco ædificando ibi ædificari non possit, alio loco ædificandum esse cum consensu Episcopi & executoris testamenti.

- 12 **L**egatum vel hæreditas relicta sub conditione nuptiarum non debetur, nisi nuptiæ signantur, cum sit iusta & honesta conditio; si tamen persona, cui relictum Religionem ingrediatur ridetur eidandum secundum benignam interpretationem voluntarii testatoris. V. C. Si testatori in mentem venisset de Religionem cogitare, nihilominus legatum fuisse; Excipe nisi expressè exceperit religionem.

Adde quod etiam valeat adiectio si Titius a nuptiis abstinens, religionem ingressus fuerit.

- 13 **I**usta censetur esse conditio legato vel hæredis institutioni adiecta si in certa persona matrimonium contractum fuerit; Excipe si talis persona, cum quæ matrimonium contrahendum indigna sit, vt non cum

cum ea honestè contrahi possit, habetur conditio nō adiecta, nisi per eandem illam personam stet, quò minus nuptiæ celebrentur, vel ante nuptias, moriatur, tunc legatarius legatum absolutè cōsequitur. Est enim hoc speciale in conditione mixta pendente à duorum voluntate, vt si non ex culpa grauati, sed alterius deficiat, habeatur pro impleta.

Conditio legato vel hæredis institutioni adiecta ¹⁴ si matrimonium non contrahitur, tanquam bonis moribus repugnans reiicitur, nisi vidua sit, cui ita relinquitur. Vel nisi conditio adiecta sit fauore status religiosi aut sacerdotalis, ratio; quia quod conditio non contrahendi matrimonium ab vltimis voluntatibus, tanq̄ iam inutilis reiiciatur, id non ex iure naturali, sed ciuili proficiscitur, ciuiles autem dispositiones causis piis nihil præiudicii adferunt, nisi canonico iure approbatae sint.

Si coniux coniugi promiserat, se post mortem eius alteras nuptias nō contracturam, obligatur promissione (modò non immineat viduæ periculum incontinentiæ) sed tamen plerunq̄ non sub mortali (ratio, quia præsumendum est, noluisse se obligare ex iustitia, sed tantum ex viri uel fidelitatis sub veniali: deinde licet ex iustitia, tamen ob leuitatem mater æ solum veniale, quia exiguum damnum coniugi mortuo inferatur, nisi liberi ex eo superstites sint, quibus graue damnum ex matrimonio tali accidet, vel nisi iurauerit vxor.

CAP. XI.

De executione testamenti.

In nullus à testatore testamenti executor nominatus est ad hæredem siue masculus siue fœmina,

Ss 3 siue